

572
2003

საქართველო
გვიათმაყოფილი

დღეს დღა

№6 2003 60ლ

ემაზილი უნდა ჩემავლობდეს
საწნობლებ თავისადაც:
ვინ არის, სიღმძ მოხულა,
სად არის, წაგა სადათ?

არა უგავს რა

- ჩამთარს ეღიან ეინჯიანს,
რა კუშეველუება, დაუტებ?
არა უშაჟს რა, თბილია
• მამინაშერი ტქემშები.

კვრინჩხა

შევი ტყიანწენა გაიგიაშნელა,
მარცვა წნარუნს ნება-ნება,
კვრინჩხის ტოტენე ევავი ზის და
ჭავ-შავ მარცველებს ეძღვები.
ძირს ეურდელი მიღია-მიღია,
ბუჩქ-ცანს უღლის აცალადა,
შეწინას სტაცებს კვრინჩხის ტოტი.
ევავი რომ ერთს მარცვალ-მარცვალ.
ევავს ეურდელლისოუს არ სცალია,
დიღოთკველობა არის სრული.
- გაციფება, ეფნიალია,
კაწენენს კვრინჩხა გაეგინჩნელულა;
ნე ინადველებ, მახარია, -
ევავი ისევ მიხდვა მწერას, -
შეაძისე წილიარა,
რაც გაეირწენდულ ჰქონინწესა გენერავ.

მარიამ ნიკლაური—ძიძიგური

გამოცხვირას რა უდეა

რა ცარუა გაძძე! ვაძ!
მოვამზადებოთ თოვლის გახსმას.
თოვლის ფქვილი, თოვლის ოქე
გარეთ მუხლისთავენ დგენ.
თოვლის უაყვა, მაწინი,
არგუშემირწება ამწინი.
ენეც თოვლის დო,
თოვე...
თოვე...
თოვე...
შე ცოტს მოვამზედ, შენ— გუნდის,
ბამციცხობის რა უნდა.

თარიღის განვითარება

გზაპის ლექსი

- დაშის გავტიდე გაცი,
სად მიდის ეს გ ჲა, გაცი! -
მიდის, მიდის და მიდის,
რამდენიც უნდა გეცი!
ეთანხმებიან სანდროს
ანა, ტარიკო, გესო:
- გ ჲა? რა თქმა უნდა, მიდის,
რამდენიც უნდა გეცი!

თარიღის ტარიკოსთვის ეაჩეპარ ნიგზე

გოჭის ამბავი

საასალწლოდ მაშიკონაძ
მოიყანა ერთი გოჭი!
არც მეტი და არც ნაკლები -
გოჭი იქმა ერთი გოჭი!
კლიმაბელიად დისა მედოველი,
თინის ცეცხლშე შესაწვევი,
გოჭენია, შე ლაბაზო,
გოჭენია, შე საწელია!
ოუ არ გინდა, მი ქამთმიან
ძენც ძეგლზან და ძენც ძეგმანიან,
როც თორც გებევი, ისე ქენი -
აღჭი და ხემთან წამტ!

სიზმარი. ზღაპარი. ოცხბის სფერო... -
უუძვირფასები სისელი - ბერო...
იკითხე, ერთ და იკითხე, ბერთ,
უუძვირფასები მეზდაპრე - ბერთ!
რა ღვესის დამწერ ვიუვი, მე რო
არ აღმომქნინა ძეირფასი ბერთ!
ზამთარში - ბერთი,
ზაფხულში - ბერთ
მიუვარდა, რადგ ანაც მიუვარდა ბერთ!
რაც უნდა დაძისაზი ზღაპრები წერთ,
კასხსოვდეს: არსებობს ამჟამანად ბერთ!

ეყვალა

გასახმობო ხელო,
გასახმობო ფეფო,
გარგადა ხართ მუდგად,
როცა გოჭელია ბებო!
- აქ რა უნდა მელანი! -
- იქ რა უნდა წერობე! -
დღეში ტსჯერ მაინც
მომაწევლის ბებო!
მოჟავლის,
მოჟავლის,
მოჟავლის,
თანაც გელდში მიკრაგბ!
ამნაირმა წეველიამ,
თქვით, რა უნდა მიქნის!

მხატვარი
ზაურ დეისაბე

კატარა გილიკი ჩემი ბიოგრაფიიდან

1948 წელი იყო, ოქტომბერის 10-ით პატარა ლექსი მივიტანე ლიტერატურულ გაზეთში. რედაქტორმა ბატონობა გიორგი ნატოშვილმა მაშინვე წაიკითხა, ერთი ლექსია - „ზოგათარი კახეთში“ მოწონაა და დაიტოვა. მაღვე გამოიყიდა გაზეთი და „ფაზიის“ რუბრიკაში სხვა ახალგაზრდა აკტორების ლექსებთან ერთად ჩემიც იყო დაბაჭიდილი. რაკი პირველმა ცდამ კარგად ჩაიარა, რედაქციაში კიდევ მივიტანე ლექსები. რედაქტორმა ისევ ჩვეული ყურადღებით წაიკითხა, მეტო ცოტა ხასს ჩაფიქრდა და მითხრა: აბა, ახლა პროჭა სცადე, მოთხოვთ ბები დაწერე, მივჩვდი ლექსები არ მოწონა, მაგრამ არ მწყენია, მხოლოდ შემრცხვა, რომ მოსაწონი ლექსი კედარ მივიტანე.

რედაქტორის სიტყვები - აბა, ახლა პროჭა სცადე, ყურიდენ არ მშორდებოდა. სულ იმაზე კვიერობდა, როგორ დამეწერა მოთხოვთ. და აი, ერთხელ უბრძანი ბავშვები დაინინებ, ბასტინის ღლებულის მოგროვილებენ, თოქეს რაღაცაშე დაობრუნებ. ნეტავ რა აქვთ სადაცო-მეოქი, - გავიფიქრე, წავედა და შოთახალოს დავდეთ. იქ მოზრდილი ბიჭები იღენდა ერთად იყო პატარა, ხუთი წლისა იქნებოდა. მოზრდილები უუნდებოდნენ: იმ კიტრებს ხედავ, რა კარგებია? გამონგრეულ ღოლები ჩენ კვრ შევეტვით, მოდი, შენ შეტერი, დაკრივე და მოვიტანო.

„ის კიტრები ჩენი ხემ არ არის, რად უნდა დავკრივო,“ - შეწუხდა პატარა.

„მოვიტაროთ, პატრონა შინ არ არის, რას გაიგინა, შედი, შედი! დაკრივე, შეც გაჭმევთ.“ - აქეზბენებ მოზრდილები; ჯიბიდან წილად შეღებილი კოჭები და შურდეული ამოილებ, პეირდებოდნენ - მოგცემოთ, მაგრამ პატარა ბიჭე არაუცერი ინდომა. ქურდობა სიცესვილიაო, - თქვა ჯოტად და წავიდა.

დალიან მომწონა ბიჭის საქციელი. გადავწყვიტე, რაც ვნახე და გავითონე ყველაფერი დამეწერა. დავწერ, წავიგოთხე და საბამშეო მოთხოვთა არ გამოვდი. მოთხოვთა ჩავასწორე და შურნალ „დღლაში“ წავიდე იქც მაშინვე წაიკითხეს და მითხრეს: სწორედ ასეთი პატარა მოთხოვთა გვჭირდება, კიდევ მოიტანეთ.

მეც კიდევ მივიტანე, მეტო კიდევ და ასე ქართულ საბამშეო ლიტერატურაში სულ პატარა „ბილიკი“ გავიყვანე. მართალია, ეს „ბილიკი“ უჩინარია, მაგრამ მე მაინც ძალიან მიყვარს.

ცეკვითი მუსიკი

მარიამ გორგაძე

ნინო
ბერიაზე მუსიკი

პატარა შეკრებულებობა

ნაში კოლახონა, მარიამია,
ნინო ნაკამიქ, ნინო მეგარაშვილი,
ანი ხაჭაშვილი. 1957 წ.

შეკრებულების შეკრებულება

მარიამ გორგაძე მუსიკი,
ლორთული კალაჭისორის-ბიბიშვილი,
ქათა ჭავაშვილი,
ნინო ბერიაშვილი. 1968 წ.

კბის ბავშვებთან
ესის პარმი ბავშვის
საკრეატივო

ՉԵՇԻԳԾԵ ՄԵՐԱԾ

Ես գինდա, ռոթ ռշջաէ՛մ և ասկալֆ'լո մթացըօձ պ շենով առ
հօսարոն, իշխո ըշցըտք'ծօ և հիշցը դաօմերց, մարայշօ
գայրոյ դա, ձորոնա գալլըցո, ախալո վլուս դամբ և նամզցո-
լուց օմայց մեն նաեւացո.

Ճանապարհություն գալուս ճամփորդեան
ռոթ օտիլիք'յեն, պարանց'ծ և տեսչոց, համ-
դոնիմ լուս օտի գացուցէն, նաք'պօ առ
ճամփութք'յան. Այսու մեղլու հաք'պօնց և սցոնց
յամրաց և ասօնիլիք'յուն և ատամանու և ճամփաց'յան
մըօմլց'ծօ. Եղանակ գասացումնաց և ճամփոր-
դոն և կ'ելլ զերաց իշալց'ծօ ան մշցան,
ռոթմելսաց տաշաց գայլըց'յուն. Ճամփութք'յուն
տուք'ծօն կ'անիլ'յուն, ռոթուց մերօնք մանիչ'յե
կալուս նաք'պօնց, մուսանց տուալց'ծօ և ճա-
սատաման մնաց արոն. Կ'ուզ լուսաց մասալա,
լուսաց յանթան և մեն ննջուս են տեսօլա-
մշրաման կ'աց'յենու, քամամանու, նազենոտ
և ատաշցարո և ատամանու ճամփութք'յուն.

Ճամփորդեան 20 լուս ըշրկաց մուլուսու
ալուսալու (կ'ոմետի օնան ան մշրամօնան), շրոտ
վայու և մշրութակու, ըշրու գալութեալու
տեսօն ան նոցուն և որո նշյունուս յոշօն ալուսալուս վշշնո.

Ճանեհօնու մշրութակու, գալրայեց'յունու նոցուն և ան մշրաման
վշշնո կ'արշաց աշորոյ. մուլութեալու արօմօն քայազ պատրաս
հանիլուց'յան. ալզ ըշրու նախօնու, եղլուս շալնեց համրժիլց'յուն,
հանց մնց ալուսալու և մշրութ գամրժից'յունու նաշեցարո
և անցար. մերց յշտիօնուց ճամփութք'յունու նախօն
և գամշր. մուլսալութեալու ծշրութունու լուսան գայուրմեց'յուն
շալնեց հանիլց և օտի մուրին նասկալի սպառաւտան.
Շեցամլու, սահշ'յարաց միարուց զոնմց.

WEBS TOP MODEL

AT „DILA'S“

დალი მაზმიშვილი

საასალცლო-ზეიგი

ქათქათებდა მთა და ბარი,
დაუთლება შარა,
ერთ შორეულ ჭრიან ტექში
სტეკნდა ქრისტომანდა,
გ ზის ურევდა თოვლის ჰაპის,
გ რძელწევდის და ტანადს.

9

ტერცელის ფერი

პრინცი

— მოღვა, სალომე, ამაღამ არ დავიძინოთ. — უზრა სასტუმრო ოთახში დივანზე წამოწლოდა შალვამ თავის პატარა დაიკოს და თან გერმიულად დამთქარა.

— ხომ გახსოვს, შარშან თოვლის პაპამ საჩუქრები რომ მოგვიტანა, უკვე გვეძინა და ვერ დავინახეთ.

— ჰო, შარშანწინაც ასე არ იყო? ზუსტად იმ დროს საგვერინება ხოლომე, — მოუგონ სალომებზე და თან დედას გახედა, რომელიც წინასახალწლო სამზადისში იყო, როგორც უფროსებისგან იცოდნენ, თერთმეტი საათისათვის სტუმრებს ელოდნენ.

— დე, ახალ წლამდე რამდენა დარჩა? — პკითხა სალომებ. დედა ისე იყო გართული ნამცენარ-გოზინაყის კეთება-მოკაზმით, შეკითხვა არც გაუგონია.

— კიდევ... სამი საათი, — უპასუხა მამამ ისე, რომ ტელევიზორისთვის თვალი არ მოუშორებდა.

— ესე იგი, დაახლოებით სამი გაკვეთილი და ცოტა მეტი რომ იჯდე და უსმინო მასწავლებელს, — განმარტა შალვამ.

— ჰო, მოთმენა შეიძლება, — მრავალმნიშვნელოვნად დასხინა სალომებ.

— ნეტავ რა საჩუქრას გვიმზადებს თოვლის პაპა ან სად დადგბის: ნაძვის ხესთან, ბალიშის ქვეშ თუ სადმე სხვაგან? — თავისთვის მსჯელობს შალვა.

— ნეტავ რას მომიტანს? — ფიქრობს სალომე, გრძელია, მასთან ძილის მინისტრი აპი-

რებს სტუმრიბას.

— სალომე, წამოღი, საძინებელში გავიდეთ, იქ დაველოდოთ ასაღ წელს და თოვლის პაპას.

საძნებელის ფანჯარა აეროპორტს გადაჰყურებს. იქიდან მომაგალ პროექტების შექმნებისთვის მომზადებულია.

— ეს ასაღ წელი ძალიან ლამაზი იქნება, არა, სალომე?

ორივეს ცხვირი ფანჯარაზე აქვს მიჭყლეტილი.

— ნეტავ კოველ ასაღ წელს მოდიოდეს ასეთი თერთი, ქათქათ თოვლი, ჩვენი ციაცაც აღარ მოიწყნდა, — ჩაიღააპარაკა სალომებ და დამთქნარა.

მიუხედავდ ბავშვების მტკიცე გადაწვეტილებისა, ასაღ წელს თოვლის პაპას ფიზიზად დაუგერიოდებ, ათოლე წუთში ტანგაუნდელის ეძინათ.

— ნახე, შალვა, ნახე, თოვლის პაპამ რა მომიტან! — სალომე სტუმრების მხიარულ, შმამაღლად მილოცვებს გაეღვიძებინან და გახარებული, ზუსტად თავისი სიმაღლის იქროსებურიმიან ღურუკოვლი თოვიანას გულში იკრავდა.

შალვას გაეღვიძა, მაშინვე ბალაშეკვეშ შეყო ხელი. რამდენიმე წამს აფარურა, თვალებით ნაძვის

და ქურავდა ქარი სურჯინს,
დამანის, ირმისთვალის,
საჩუქრებს კი კურ იტემდა
მინდორი და ქალა.
მაცარებლით იქმართდა
თოვლის დედოფაზაც.

ლემპს აეღლო ბატი ეეფთო,
ღრუნდა გუდნადერას.

ცოკებს წალის მთელი კოდი
ისევ მოუპარათ.

კორთხები და ზღაბრენები
თვალიანენ ჩამოთრის მარტკს,

ხე მოათვალიერა, ბალიში სასწრაფოდ გადმოაბრუნა – არაფერი იყო. არც ნატეს ხის ძირას ჩანდა რამე სამეცნი, ბიჭს სახე მოუღრუბლა, თვალები აუწყლიანდა.

– რატომ გამოვრჩი თოვლის პაპას? რატომ მოვდა ასე? – შალვა საწოლზე ჩამომჯდაიყო, ბალიში მუხლებზე დაედო და წყლიანი თვალებით ერთ წერტილს მისჩერებოდა.

– იქნებ კერ მოვგებნე კარგად. იქნებ სხვა ადგილზეა დამაღული საჩუქარი! – გულში იმედის ნაპერწკლომა გაჰქრა. ის იყო, თავიდან უნდა დაეწყო ძებნა, რომ მხარზე ხელის შეხება იღრძნო, შემძრუნდა და... თვალები გაუფართვდა. მის წინ თოვლის პაპა იღდა, ნამდვილ თოვლის პაპა, თეთრწვერა, ლოცებლაჟლაჟა, კეთილად მოდიმარი.

– სუუ... თეთრწელთამნიანი ხელი ტუჩებზე მიიღო თოვლის პაპამ და ანიშნა, ხმა არ ამოიღო. მერე დამიდილი ჩასჩერწელია: – ახლა თბილად ხაიცი და გამომყევი! ბიჭუამ სასწრაფო სტაცა ხელი ქურთუკსა და ქუდს. თოვლის

მსატევარი
ვაშა ძურხული

პაპამ ხელი მოპკიდა და გასასვლელისაკენ გაემართნენ. სახლიდნ მათი გასება მხილოდ მიმის არ გამოპპარვაა – შავ პუდელს, რომელსაც მუდამ მოძრავი, მოუსცენარი პაწა კუდი რატომ-დაც თეთრი ჰქონდა. ისიც უეხდავეს აედევნა.

შელვას გასაკვირად, თოვლის პაპამ ქვემოთ კი არა, ზევით აიღო გეზი.

– „ზევით რატომ მიიღოს?“ – მაცყვება შელვა და ფიქრობს: „ზევით რა უნდა, იქ რა უნდა იყოს?“

– რო... გაახსენდა, რომ ერთხელ იყო ნამყოფი სახურავზე. მეზობლის ბაჭებონ ერთად. უნდოდა დელტაპლანი გაეკეთებნა, რომ სახურავიდნ აეროპლანში გადაფრენილიყვნენ. იქ კი თეთომფრინავების მეტი რა იყო. ჩისხებოლენენ და გაფრინდებოლენენ, სათაც მოუსცევებოდა. მაშინ მწარედ მოხვდა მა იდეის გამო. მაგრამ ახლა, ახლა სად მიიან?

ორითდე წერთში სახურავზე აღმოჩნდნენ. აღარ თოვდა, ღრუსელებიც სადღაც გამქრალიყო.

თოვლის პაპა შეჩრდა. რამდენმეტ ნაბიჯი მარჯვით გადადგა. ბიჭუას ანიშნა, ახლოს მოლოდ, მხარზე ხელი მოხვია და აღმოსაველეთის-კენ მიახედა. შალვას სუნთქვა შეეკრა, გული აუქერდა, უნგბურად თვალები მოისრისა: მათ წინ კარსკალვების და ფაირვერკების შუქით განათებული ვეტრმცრენი კუცხლისფრად ელავდა.

ტე ქურთხუმი ჭროტე თვებდა,
შეიღლმა განწყადა.
მე ზაურებს დაწებით უღიმოდა
დათოვლიდა შარა,
წეროების გუნდიც ახლდა,
გრძელი, კლდერეარა.

მორაკრამე წეროც რბოდა,
ნახი, სიფრიფანა,
ათველის კაბას კერ ირუებდა,
ხორდა ვაზდაგის
ხან თუ უკან დარჩებოდა,
წინ გარმოდა ხანაც.

ზღაპარ იყო...

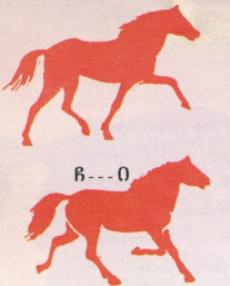
მომაგდინი ნომრიდან „დღიუ“ კადევ გრო ახალ ზღაპარს შემოგთვაზებო. ზღაპარის უცაურ, სიკეთის მომტკნ, მომღრალი ცხენზე მოგოთხრიოთ... იგი მომხიბელელად და მელოდიურად დაჭრის... თუ ძალიან თანტრებ, სიზმრად გეწვევა და ვარსკვლავეთს შემოგატარებს...

„გრძნ ნკარიდა,
სიღამა ზით განთქმული პრინცი,
კვეცი გვარზე ჩტის,
კვეცი და მერე რა კვეცი...“

დაქრის, თამაშობს,
მშვენიერი სიმღერა იცის,
თუკი იმატრებ,
მოგატარებს ოცნებას ციმციძ...

მაგრამ ჯერ ზღაპარი უნდა წაიკითხო, ჩაწვევ უცაური ცხენის ფაოცერა-
კან თავგადასავალის... — იმის, თუ რა თავგანწირვით ცდილობს უციკრულში
გადაჩეხილი დედის დასხისას...

გარგად შემცენებ, თუ რა სახის აღურებს ფლობს ეს მართლაცდა მრავალ-
მხრივი უნარით დაჯილდობული ნავარიდა...

6---0

6---0

3---0

ალური ცხენის სკლის სახეებია. აღურია ნაბიჯი — ამ დროს
ცხენი ირივე უქს რძგრიგიბით დიაგონალურად ადგამს. **ჩრთი**
აქერავული ალურია, ცხენი ერთიანობულად დაგონალურად ადგამს
ორ-ორ უქსს. **თოხარიში** (ოორდა) ირი ტემპით სრულდება, ცხენი
რიგრიგობით გააქვს ორივე მარჯვენა და ორივე მარცხენა ფახი.
თოხარი კი უფრო მარდი აღურია, ვიდრე ჩრთი. **ნავარდი**
ნახტომისბრი ალურია.

არსებობს ხელოვნური ალურები: **სააღლუმო ნაბიჯი** —
ცხენი მდინ ჩირთის და მაღლა სწევს გამართული უქსს; **პასაზი**
შემოკლებული ჩირთია, **პივზა** — აღდაღზე შესრულებული პასაზი,
პივზატის დროს კი ცხენი წინა უქსებით შემოხაზავს სრულ წრებს.

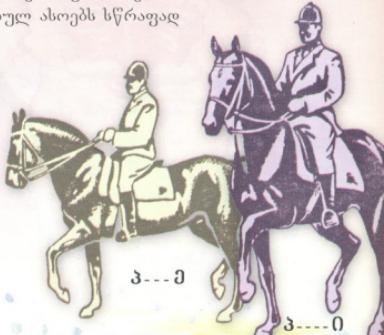
ახლა კი გულიდასმით დათვალიერებულ სქემა-ნახტები და ნაკრძალა
უქსის მიმრაიძის მიხედვით ამიტიცნი მიხი სკლის ეს თუ ის მანერა...

მითოვის, კინც დახახელებები გამოტოვებულ ასოებს სწრაფად
ჩაწერს, სიტვებს სრულად გამართავს და
კარგადაც დაიძმ ხსოვების, ზღაპარის
გითხვისს გაუგებარი აღარისური იქნება.

ზღაპარული სურვილებით ავტორი
ჯანი გოგამილი

6---0

3---0

3---0

და მღერთდა დედამიწა
მეზაურთა გასასაზღად.
ქათქათყბდა მთა და ბარი,
დაეთოვა შარა,
ბიჭს სიშიბარი ენახა და
თანაც ამისთანა.

მხატვარი
სალომე პაიჭაძე

ლოთი ცერვალები

მარტო ადამიანი არ ეტანება მაგარ სასმელებს. არიან პირუტყვნიც, რომელთაც მეტისმეტად მოსწონთ მათობელი სასმელები.

ცონძილია, მაგალითად, რომ მაიტენება და სპილეობს ძალას უფარო ღლოთია და გადაკრულები მეტად მხირულ გუნებაზე ღვებიან. რასა კვირკვლია, პირუტყვთავის ძნელია მაგარი სასმელების შოვნა, და სწორედ ამიტომა, რომ ღლო ცხოველებს ხშირად ვერ ვამჩნევთ.

განსაკუთრებით დათვს უფარს მაგარი სასმელები. დათუნს უფრო არაყო მისწონს და შემძლებელი რომ მიეცეს, რამდენიმე ბოლოს თავისუფლად გადაპტრავს და შეზარხოშეული მხიარულ გუნებაზე დადგინდა.

ცხვრებს და ოხვისაც უფარო მაგარი სასმელები. ფურნის წვენს სიამორნებითა ხვამენ და აღტაცყაში მორიან, ცოცხლდებან და ხტუნაძენ, როგორც ცოფასნები. ძალდებიც მეტის მეტი მოყვარული არიან ღლუდის.

ფრინველებშიაც ბეკრა მაგარი სასმელების მოყვარული. თუ ხშირად ვერ ვამჩნევთ ღლო ფრინველებს, მიზეზი ისაა, რომ მათი თვალფერის გდება ადამიანებისთვის ადვილი არ არის.

განსაკუთრებით ბატია ღლოთია ცონძილი. ბატები არასოდეს გაუშებენ შემთხვევას, თუ გარემოება ხელს უჭიბს, ლაზათიანად არ ვამოთვრნენ. ერთხელ თუ გასინჯეს სასმე-

ლის გემო და გაუტექათ ღლოთია, შემდეგ მათი გადაჩვევა ისე ძნელია, როგორც ღილი ხნის ღლოთისა.

იყო, მაგალითად, ასეთი შემთხვევა: დასაკლავი ბატები დაუმწყვდათ და სასმელ-საჭმელი ბლომად მიცეთ, უკანასკენელი ღღენი სამოვნებაში გაატარონო იქვე მეორე კუთხეში, სადაც ბატები დაუმწყვდიათ, უშველებელი კასრი არაყო იდგა. კასრის პირთან სათლი იდგა, რომ გაყიდვის ღროს არც ერთი ცვარი არ დაჩცეულიყო. ამ სათლში ყოველთვის ბლომად იდგა არაყო.

ერთ მშვინეულ ღლეს მოსამსახურეს დაავიწყდა ბატებისთვის კარი მიყეტა, რომ მორიე კუთხები გასვლა არ შესძლებოდათ ბატები გამოვიდნენ თურმე და აქამი ყველაფრის ქექა დაიწყეს, თოიტოს რევიზორები არიან. უცად კუთხეში არყის სათლს წააწყდნენ... ჩექნა რევიზორები რიგინანდ გამოვრნენ და აუწერელ ყოვაში ჩაცვიდნენ: ფეხებზე ძლიერ იდგნენ, ძლიერ დაბაჯბაჯბოდნენ, გაპირნდათ ყიყინი, სისინბდნენ, თვალებს აბრალებდნენ, ერთმანეთს ჰყბენდნენ. ბოლოს სულ გადაირივნენ, ახტენენ, ფრთა ფრთას შემოკრეს და ყვარილ-სისინთ იქაურობა აიკლეს. ყველაზე ეს იმით გათავდა, რომ ბოლოს ყველანი დაკლულებით მიწაზე გაწვნენ.

„საქართველო“ №20, 1909 წ.

მხატვარი
თემა მიქაილი

მანანა კაკაჩია კეთმა შაგაშინათ?

ჩამთარია წინა, წინა,
მაღლა ციდი ფილი ცინა,
სებიც ე მობ ჭუან,
სებიც ე გ ცნოვა?
ბეჭუან, ოქინ არ გ ცნოვა?
მამთარი შემოვრად დატოტენი
ინჯა, სენი შერ გ პინებთ,
ჩემს ფისხს რომ დაინახავთ
რად ერწყმით, ოქიოთ, მაძინვე?
აისუნა არს განებოთ,
ჯერ ე წუტია, ჰავაწუნა,
ზამთარი შერ მიგვრიათ?
წილია წნუტმა მეტაძინათ?

ლილა სცვილია

ზღაპარლეპსი

წუნელია ზეცაშ ფილებია
რაც დიმიუქა და გამიცრა,
ენიდე, თოვლ-ფეხილი ზელაშია
ჟურის თეთრ ცომად გადიცრა.
...კაციობ და ვაჭრობ დავიძების,
აიძებით, ადარ და მშეგთ!
...ერთი შეტურა აა, ჰებ!
ეს, მთვარე-ჭრიც მაძექნის!

მხატვარი ანო სახენიაშვილი

მადეა ბლიახი

ფიფკები თბილისში

გარეთ გამოდიოთ, დათო, იღია,
მთელი გარემო დათოვლილია,
გამოვიძრეთ ამ დიღით ციდან,
თბილისი კოფხნა ძღვიან გენიდ!
ღროსე გ აძლილით და გვეთამსმეთ,
თორე ს ხვალ უმცე აღარ ვიძნებით!
— ახე უბმობენ თბილისედ ბაჟმების
ციდან მოხული თოვლის ფიფქები.

ლილა და ცველია

იმ ღლებს გამდენ გვაუკუნებდა
და შემიროდი — მუღლიერი!
კაღაც ხახებს გამოუსცებდა,
არც გა ჩახდა, გან ცირი.
მოჯითდა ხეს შეირიდა:

შეფლილი! შეფლილი!
ოურძებ მოუბი მასხეხობდა,
ასე გ მოხხრა მაიკოდა,
ამ ხახულს მაიკოდა,
ჩემი გარე და ძაბული.

ლილა კამაკაზვილი

ბაღში უმცე სძინავთ სუბის
ჭარისაგან გაძარცულების...
ურნებისა ი ფახარებით
კუთლის ნიხზე დაცუნელებს.

პაციარა მათსოვანი

შეხედ ჩაწია გოგონას,
ქბა რომ დატონებია;
მათხოვრად დადის, ამსაც
წმება წილად რგება.

მარტოდ ძოენილი პატარა
ღღუმები დაარება,
გამჭველებ გაუკვირს გამხდარ ხელს,
სპორალოდ ემუდორება:

„მაა მომხედე თბოლსა,
ძრავისა მეაქ მომვლელი,
ხიმილ-სიცივე კულს მიკლავს,
ძემდეგ უარეს მოჟვლი.“

იმას სთხოეს, ებალად ცრუქმდებით
სწას შესტიპტიკებს ამასა:
„მტრება დაგვაწვა სახლ-გარი,
ტყვია მოარტეს მამასა.

იქ, საედრის გვერდით დაჟან
იმასთან ახალდავია,
იმ დღიდან ჩემი დღებიც
გუეშემები და შავია“!

ამავ სიტმებით გოგონა
ქუნები დაირება,
გამჭველ-გამომჭველს შესტირის
და შევლას ჭრდარება.

სოლ. გ.ც

„ნაგადელი“ 1907 წ.

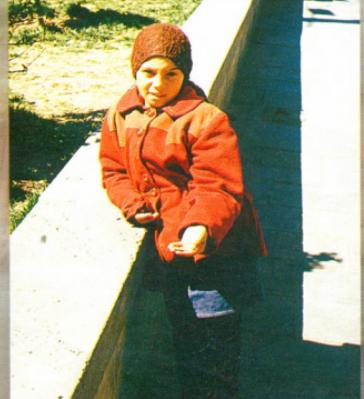

პაციარა მაწანერალები

პატარა მუცლეუბი,
კიაზებთან მიტრული
ჩანთებით უცვლელით,
იტება
ხურდებით ნამოვნი
ღუებებით
უბლებლივ.
საღამი რეზინი
ზიტნის თუ ქოლოისი,
კაგონის თავში და
კაგონის ბოლოში.
ცედოფნის ზრუქიბით,
გაზეთით - „ნემტობით“
გროვდება ხურდები
და ქრება ბავშვიბა.
ასეთი სიცივე,
ასეთი ქაოსი,
ასეთი ტემიდი
ნეტავი რე შეძა?!
პატარა მუცლები,
კიაზებთან მიტრული
ჩანთებით უცვლელით,
იტება
ხურდებით ნამოვნი
ღუებებით
უბლებლივ.

6060 არსანიშვილი

„დილა“ 2003 წ.

ეს კროსკორდი შედგენილია უკრანალ „დიდის“ საფმაწ-
ვილო ენციკლოპედიის II ტომის მახვილი.

კითხვები:

1-7 (წრეტე). სად აღმოაჩინეს „პირველი
ევროპელის“ თავის ქალა?

ისრის მიმართულებით: **1.** „სამყაროს
დერძი“ შემერული მითოსის მიხედვით;
2. რა ეწოდება აღრელი და ქველი სამე-
ფო პერიოდის ეგვიპტურ აკლემებს? **3.**
ისტორიული ჩამოყრება, რომელებსაც აწა-
მოდებოდნ ჟამთააღმდევლებით; **4.** ასურების
დედაქალაქი; **5.** „გოლდის“ სავარაუდო ავ-
ტორი; **6.** ნახევრად ადამიანის და ნახევ-
რად ცხოვლის ფეფურა; **7.** რომელი ქვექ-
ნის მეუეები იყვნენ დავით და სოლომონი?

ჯაბა და კახა ჯაჭვაძეები

კარის სახალხო სკოლის
მოსახლეები

გამოვიდა „საყმაწვილო ენციკლოპედიის“ III წიგნი

სალომე ომიაძე

«დილის» ენციკლოპედია

ზოგი ნატრობს ველოსიპედს,
ზოგის ნატენა მოპედია,
მე კი მინდა, რომ მიყოლონ
„დილის“ ენციკლოპედია.

ამ ფერად წიგნს გადაშელი და
ცოდნის კარი გაიღება.
მისი კითხვით, გეფეცებით,
ზარმაციც არ დაიღლება.

ბევრი კითხვის პასუხია,
უძრავის, განა ერთის,
იქ მოსხომილ ყოველ ამბავს
სათანადო ფოტოც ერთვის.

ნატობის

მეგობართან როცა ვნახე,
გადავფურცლე ვეღარ მოვწყდა.
გავიყინე, რომ მანამდე
დრო დაგარგე ტექილად
მოვცდა.

ნარს

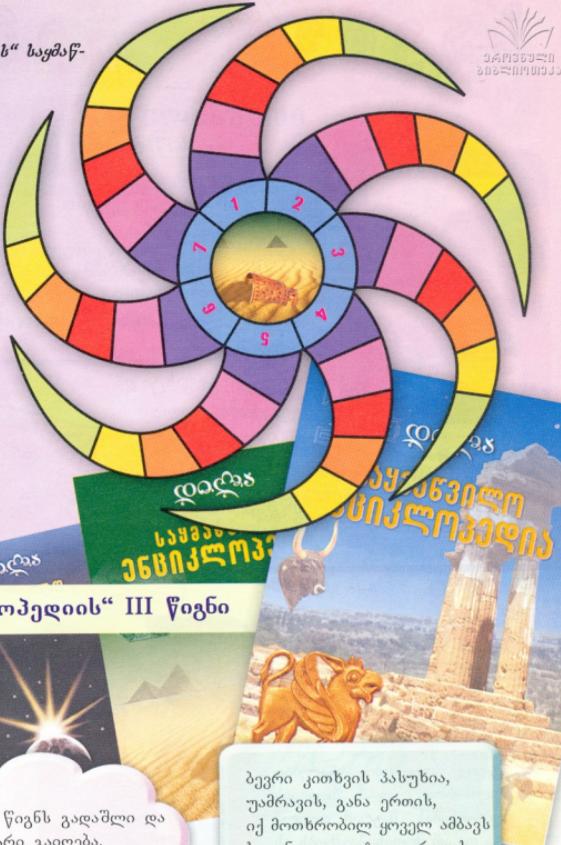

ნარის

ნარს

ზოგი ნატრობს ველოსიპედს,
ზოგის ნატენა მოპედა,
მე კი ვეღა, მიმიტნონ
„დილის“ ენციკლოპედია.

ნარის

დადიან

სახალხო
ენციკლოპედია

დადიან

სახალხო
ენციკლოპედია

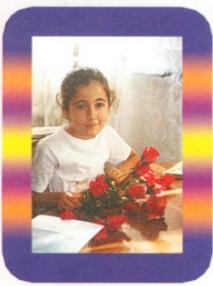
დადიან

სახალხო
ენციკლოპედია

დადიან

სახალხო
ენციკლოპედია

სალომე

მოსწავლე
ბალურაბი

ମାର୍ଗିନାର
କ୍ଷେତ୍ରାଶ୍ଵରାଜୀ
୪ ଲେଖ

ଦେଖାର୍ଥୀଙ୍କୁ ମାତ୍ରାଲୋକ ହେଉଛି ଓ ଯେତେବେଳେ
କୁଣ୍ଡଳୀର ରାତି ରୁକ୍ଷର୍ଗନ୍ଧ
ମୂର୍ଖ ଶୁଣେବା କିମ୍ବା ରୁକ୍ଷର୍ଗନ୍ଧରେ
କୁଣ୍ଡଳାର୍ଥାଙ୍କ ଦିଲ୍ଲୁର୍ଗନ୍ଧ
ଏବଂ ଅଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଫାରମା
ରାଜର୍କାନ୍ତରେ ରା ରାଜର୍କାନ୍ତରେ
ଦେଖାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଗାଁବାର୍ତ୍ତରୀ ରା ରା
ଶ୍ରୀମିଳି ପ୍ରଥିତର୍ବୟତ୍ତି
ଶ୍ରୀମି ତାଜୀକ ରାଜର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ତନ୍ଦିଲାଙ୍କ ମିଶ୍ରଗ୍ରହତର କ୍ଷେତ୍ରକିରଣ
ଦେଖାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଗାଁବାର୍ତ୍ତର୍ବୟକ୍ଷଳଦିନଙ୍କ
ରାଜାର୍କାନ୍ତର୍କାଳୀଙ୍କ କିମ୍ବା

გლობი და ცხვარი

იყო ერთი გლე-
ხი, არც ცოლი ჰქავ-
და და არც შვილი.
აფხაზეთიც დიდი
ხნის დაკარგული იყო.

გლეხს მხოლოდ
ერთი ქიზი პეტიონი
და ერთი ცხვარი
შეავდა. ძალიან უფ-
ვარდა თავისი ცხვა-
რი, ყოველდღე აძო-
ვებდა, ხოლო როცა
ძალიან ცხელოდა,
ლაშაზად აწინებდა.

ରାଜ୍ୟର
ମାନ୍ୟତାବାଦୀ
ତଥାଶ୍ଵର

დეკემბერში რომ გათოვ-
დება, დიდი თივული მოუვა,
ატყევნება უფროსები. პატრიტებიც
გულდაბაში მომდინარეობდნენ,
მაგრამ თოვული
არა და არ მოღის. ბავშვებს ეს
ძალიას სწორი, სულ დასვე-
დიანებულები დაიდან.

- ზამთარი რისი ზამთა-
რია, თუ თოვლი არ მოვიდა,
- ამბობს ერთი.

- რა ლაგაზია თოვლი, როცა ფანტელების საბანს გადაფარენებს ჩევნს სოველს, - მხარს უბამს მორე.
- შარაშა დიდი თოვლი იყო, მაგრამ რა გამოვიდა, წელს სულ აღარ მოიძის, - წევნით ამბობს მას მე.

- දෙපාලියා, දාලානය මේනාත්‍රුවා තැවුවෙ, මඟ ගා රූගෝර ගාම්පදරාත්, සුදුලාප අර මෙවුදා. රා පාසුකාපායා, ම්දේ මූ රුව ගාම්පදරාත්? මා ගේ රා මාත්, මුදුලා මාත්මකාත්‍ර ම්දේ මූ රුදා වුයේකිරීම? - තීරිණිලිය ඕයිමියාදා සැපු ජාත්‍රාරිය.

ମାରତାଳୀର, ଶ୍ଵାପୁଣ୍ୟେ, ତରୁଗୁର୍ବା ତାତ୍ତ୍ଵ ମୋହବାନ୍ତିରା
- ଅଭ୍ୟବ୍ଦୀ ଲେଖା, ମାଗ୍ରାମ କ୍ରତ୍ତବ୍ୟେ, ମୌଲିକଦ୍ୱାରା ଲାଙ୍ଘାଇ
ମାନିବୁ ଗ୍ରେଟ୍‌ମୁହୂର୍ତ୍ତବାତ... ଏବୁଲା କୁ ବାହୀନୀ ଓତାବିଶାକ୍ତେ!

პატიარებს დღიდნანს არ დაეძინათ, ისე კი ყველამ ერთნაირი სიზმარი ნახა: გარეთ ზვავრიელად ბარლინიდა და ბარლინიდა.

କେବଳମାତ୍ର 11 ଟଙ୍କା

ლამის მეგზური

ଶେଷଦ୍ୱାରା ହୀତ, ଅଣ୍ଟିନା
କ୍ଷେତ୍ରଙ୍କୁ ଆଶ୍ର୍ଯ୍ୟ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ,
ଏହି ଗୀତ ମୋରାର୍ଜ ଆଶ୍ର୍ଯ୍ୟ ଦିଲ୍ଲି
ବେଳେ ଦେଖିବୁଗୁଡ଼ କ୍ରିଓଗୁଡ଼.
ମୋରାର୍ଜ ତୀବ୍ର ମୋରାକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଦୂର ଦୂର ଗ୍ରାମିନାତ୍ମକା,
ଏହେ ମୃଦୁ କୃତ୍ୟର୍କ, କ୍ଷେତ୍ର ଗୀ ଚାରା
ମେହିଏ ଗୀ ନିରାକରିତ୍ୟର୍କ.

კომისარ თალილას

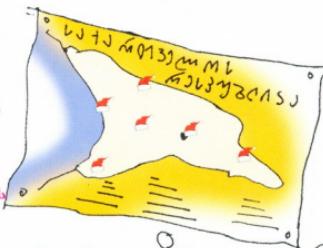
საქმე № 004

წინასასახალწლო დღეებში თოვლის პაპების უფლებამთ დამცველის საქრთველოს რეგიონალურმა ორგანიზაციებმა საგანგაშო ინფორმაცია გააკრცელეს:

სამართლის
უფლება
მიმდევრობის
მიმდევრობის
აუტომატიკის
მიმდევრობის
მიმდევრობის
უფლებამთის
უფლებამთის
უფლებამთის

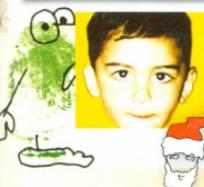
ი ქ ნ ი ს !

საქმეში პირების დღიდნენვე ჩატრო კომისარი თანდილა, ურთელეს და კველაზე ძნელადგამოსამძელე, საქმია დიღისტატი და ფრთხობოტის პირებისა და ინხოზაზობის დასაკენა: ეს საქმე ამობასა და ინხოზაზობის აღმართებულ შემნეულ კახეთის (ნამდვილი სახელი - რატი) ხელწერას ჰქავდა. თავი დიღისტატი კომისარი მა მიზეული ამობა ჰქონიტანილის განსაკუთრებული ნიშნები: ტუნის მაცრინის ზედა კუნძულში აქვს ხალი, ჯალე კოვერტის საქე აქვს „დაუნია“ კონფიდენციალური უპირტესობის ანიჭებს ტარხნის ლიმინათს, გამუშავებით ღიღინებს სიმღერა „აფრების“ მელოდიას, როცა ფიქრობს, ხელს მარცხენა კურზზე იყიდებს...

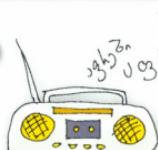

კომისარი
უფლებამთის
და რა
ნიშნები
ამობენ ის
კომისარი.

თანდილას თანაშემწებმა სამძებრო განვითარების მინისტრის სურათი წარუდგინეს კომისარის. მან ითო ერთი ფრთხო დასახლ და განკარგულება გასცა, დაეპატიმრინათ. როგორც ყოველთვის, თანდილა მართალი აღმოჩნდა.

P. S. სულ დაგვაცილდა, გაგვიცილხმა-ნები, რომ საჩიტოების არცვის სამსროება აღარ არის: თინაზობის მიუფრულება პატარა დამაშვეულ თავისი არეული საქმე თვითონვე მოვგვარ.

კა
კა

მთავარი რედაქტორი დემიტ თბილევაშვილი

სარედაქტო საბჭო: ლაშვი გაბახაძეა, ალექსი გაბახაძეა ცენტ მარათი, ნანა კარათელია, გაბად კაჭათელია, გაბად ლაშვიანი, მრავ ლაშვანტელიანი, თავ მარათი, ციხესიმიშვილი, თავარ ნინოვანი, კაშა ცაგარიაშვილი

ფაქტური ხახატე გორგავა ასევენის

მისამართი: თბილისი, ქოსტავას №14, ტელ: 93 10 32, 93 41 30;

გამოცემის 1904 წლიდან

ფასი: 2 ლარი და 50 თერი

